

Meer Maat(jes)werk in Special Heroes 2.0

1. Introductie: Special Heroes 2.0 en Special Heroes 1.0

2. Special Heroes 1.0

3. Aanleiding en vragen tot ontwikkelingen

4. Veranderingen in 2.0 met Meer Maat(jes)werk

5. Aanvullingen/vragen

Introductie

1.0

Special Heroes is sinds 2005 succesvol actief met een programma om de achterstanden in sport- en beweegparticipatie bij jeugd met een beperking terug te dringen. Special Heroes werkt daarbij intensief samen met scholen voor speciaal onderwijs, aanbieders en gemeenten.

Methodiek kent 2 sporen:

Leerlingen en verenigingen

Binnenschools kennismaken – naschools verdiepen – buitenschools structureel sporten

Scholen, verenigingen, gemeenten

kennisoverdracht – implementeren – kennisoverdracht – duurzaam selfsupporting verankeren

2.0

Deze lokale coalities zijn belangrijke maatschappen en hebben geleid tot nieuw Maat(jes)Werk binnen de domeinen vrije tijd en gezondheid voor kinderen en jongeren met een beperking.

Special Heroes 2.0 kent nu al en straks nóg meer:

Sport Heroes, Art Heroes, Healthy Heroes en Work Heroes door dit Maat(jes)Werk!

Introductie

ANALYSE
verkennen

SAMENWERKING
verbinden

STRATEGIE
vertalen

IMPLEMENTEREN
verankeren

Erna Mannen

Rob Fransen

1. Introductie: Special Heroes 2.0 en Special Heroes 1.0

2. Special Heroes 1.0

3. Aanleiding en vragen tot ontwikkelingen

4. Veranderingen in 2.0 met Meer Maat(jes)werk

5. Aanvullingen/vragen

De aanleiding

Sportdeelname bij mensen met een beperking:

- Meer dan 30% lager dan het landelijk gemiddelde
- Bij de jeugd is het verschil circa 20%

Eerste pilot in Gelderland 2006 – 2009

- Stijging sportparticipatie van 150 leerlingen naar bijna 1000 in twee-jarig project
- Landelijke uitrol in cluster 1 en 3 in de periode 2009 – 2012
- Vervolg landelijke uitrol cluster 2 en 4 in de periode 2012 – 2015

Doel

Meer kinderen en jongeren doen structureel mee aan sport en cultuur door zelf te ervaren hoe leuk sport en cultuur is.

Doelgroep en bereik

SPECIAL
HEROES

(Voortgezet) Speciaal Onderwijs: leerlingen 6 – 19 jaar

- Leerlingen met een verstandelijk/lichamelijke/zintuiglijke beperking en/of ernstige gedragsproblemen:
  - Speciaal Onderwijs (SO: 6 - 12 jaar)
  - Voortgezet Speciaal Onderwijs (VSO: 13 - 19 jaar)
  - In reguliere onderwijs instellingen: ambulantly

Doelgroep clusters	Aantal scholen	Aantal leerlingen	ambulant	Actieve scholen
Cl 1 – visuele beperking	9	740	1700	78%
Cl 2 – auditieve beperking en spraakmoeilijkheden	43	9200	660	93%
Cl 3 – lichamelijke en/of verstandelijke beperking	172	27500	9000	78%
Cl 4 – gedragsproblemen en autisme	278	31500	17820	54%
TOTAAL	504	68940	29180	75%

Doelgroep en bereik (2)

Speciaal Basis Onderwijs/Praktijkscholen: 6 – 19 jaar

- Moeilijk lerende kinderen en/of opvoedingsmoeilijkheden:
  - Speciaal Basis Onderwijs (SBO: 6 - 12 jaar)
  - Praktijkscholen (PS: 13 - 19 jaar)

Doelgroep clusters	Aantal scholen	Aantal leerlingen		Actieve scholen
Speciaal Basis Onderwijs	312	34000	2015 gestart	18 - 5%
Praktijkscholen	177	27000	2015 gestart	20 - 11%
TOTAAL	489	61000		3%

Toename in sport/beweeg participatie

Gemiddelde stijging van 12 - 15 % in twee jaar

Favotiete sporten

1. judo
2. voetbal
3. dance
4. gymnastiek/freeruning
5. atletiek
6. fitness
7. (rolstoel) hockey
8. (rolstoel) basketbal
9. (rolstoel)tennis
10. verdedigingsporten

“Ik zit nu op een echte sportclub”

Special Heroes 2009 – 2015 resultaten

380 van de 504 van de (voortgezet) special onderwijs scholen doen mee aan Special Heroes

38 van de 489 SBO en Praktijkscholen zijn gestart

Gemiddeld 85% van deelnemende scholen verankert het programma in beleid

40.000 van 70.700 leerlingen doen al mee in het programma

75% van de leerlingen van de deelnemende scholen participeren in Special Heroes

12-15% stijging in sportparticipatie tijdens projecten (55% members of clubs)

500 sportaanbieders participeren(in 2005 ca 50)

1. Introductie: Special Heroes 2.0 en Special Heroes 1.0

2. Special Heroes 1.0

3. Aanleiding en vragen tot ontwikkelingen

4. Veranderingen in 2.0 met Meer Maat(jes)werk

5. Aanvullingen/vragen

Uit onderzoek blijkt dat:

- hoewel een voorzichtige toename zichtbaar is, nog een behoorlijk achterstand in de sport en cultuurparticipatie bij mensen met een beperking.
  - er vooruitgang is geboekt in het realiseren van een infrastructuur voor sporten en bewegen door mensen met een handicap
  - interventies die zich richten op de plaatsen waar mensen met een handicap zich bevinden (vindplaatsen) succesvol blijken te zijn.
  - er sprake is van een toegenomen vraag om verbinding sport/cultuur, onderwijs, zorg en overheid en ondersteuning vanuit deze sectoren.
-

Aanleiding (2)

Vragen vanuit de verschillende sectoren aan SH NL:

- **Verdieping** en uitbreiding van inzet en succes programma's (meer scholen en instellingen, meer differentiatie niveaus/activiteiten)
- **Verbreding** programma's naar het domein vrije tijd (sport-bewegen, kunst-cultuur), gezondheid en participatie
- **Verhouding** vrije tijd als doel en vrije tijd als middel
- **Verbinding** van programma's tussen intermediairen (bv school – jeugdinstantie) en sectoren, en het beter benutten van geldstromen
- Functie van '**buitenboordmotor op domein vrije tijd**', dit domein is geen primair proces voor intermediairen, door ondersteuning implementatie programma's (met name qua werkwijze, deskundigheidsbevordering, verbinding en verduurzaming, financiering)

Missie en visie

Visie

Mensen met een beperking hebben dezelfde rechten en kansen als ieder ander mens, de kwaliteit van leven wordt aantoonbaar verbeterd door structureel actief te zijn.

Missie

Stimuleren dat meer mensen met een beperking participeren in sport/bewegen en cultuur.
Gezonde en actieve leefstijl

Uitdaging

Ieder mens met een beperking naar eigen keuze, op eigen niveau en waar mogelijk in de eigen omgeving sport/bewegen en kunst/cultuur aan te kunnen bieden

---

Rol en werkwijze

Aanjager van de implementatie die een cyclus kent van het verkennen van de vraag, het vertalen van de vraag naar en het uit voeren van programma's, het verbinden van partijen in deze implementatie en het duurzaam verankeren van programma's.

verkennen

verbinden

vertalen

verankeren

Activiteiten in de sectoren

Binnen de werkwijze voert SH Nederland met name de volgende activiteiten uit:

- Deelnemers (doelgroep en organisaties) jaarlijks **monitoren** en vragen verkennen, daarvoor digitale tools beschikbaar stellen
- Passende en aantrekkelijke **methodieken** ontwikkelen en inzetten, zowel voor de individuele deelnemer met een beperking als voor organisaties
- **Kennis verspreiden/delen** over: doelgroepen, passend aanbod, implementeren en duurzaam verankeren in de lokale situatie.
Deze verspreiding/deling vindt plaats:
  - Digitaal
  - Bijeenkomsten
  - On the job
- **Duurzame** samenwerking initiëren en versterken (lokaal-regionaal-landelijk)
  - Lokaal Eigenaarschap in coalities stimuleren
  - Landelijk de lokale coalities faciliteren

1. Introductie: Special Heroes 2.0 en Special Heroes 1.0

2. Special Heroes 1.0

3. Aanleiding en vragen tot ontwikkelingen

4. Veranderingen in 2.0 met Meer Maat(jes)werk

5. Aanvullingen/vragen

2.0 > Ambitie en doelen 2016 - 2020

Ambitie

1. Verhogen van de participatie in sport en cultuur van deelnemers (met een beperking) aan de programma's met 12 - 16%

- Kinderen en jongeren
- Volwassenen
- Ouderen

Doelen

2. Verhogen van de participatie van het aantal intermediairen

- Scholen: SO/VSO – SBO/Pro (van 380 naar 760 scholen)
- Gehandicapten-/Jeugdzorg: van 40 naar 60 instellingen
- Revalidatie instellingen: van 32 naar 65 locaties
- Sport en cultuur aanbieders: van 500 naar 800 sport en 250 cultuuraanbieders
- Gemeenten: naar 300 gemeenten

3. Verhogen aantal lokale samenwerkingsteams en landelijke samenwerking

- Verbinding school/instelling met aanbieders door lokale sport en cultuur teams
- Groei van het aantal teams
- Verbinding regionale/landelijke partijen die de lokale teams faciliteren

Veranderingen in 2.0

Implementatie programma's is veel maatwerk

Verdere integratie en gerichte toeleiding vergroten, zodanig dat het aantal mogelijkheden om actief te zijn met sport en cultuur en/of de kwaliteit verbetert en dat het (minimaal) aansluit bij de vraag die mensen met een beperking hebben.

Differentiatie : Ladenkastje op maat

Sport Heroes

Art Heroes

Healthy Heroes

Work Heroes

0-4

4-6

6-12

13-19

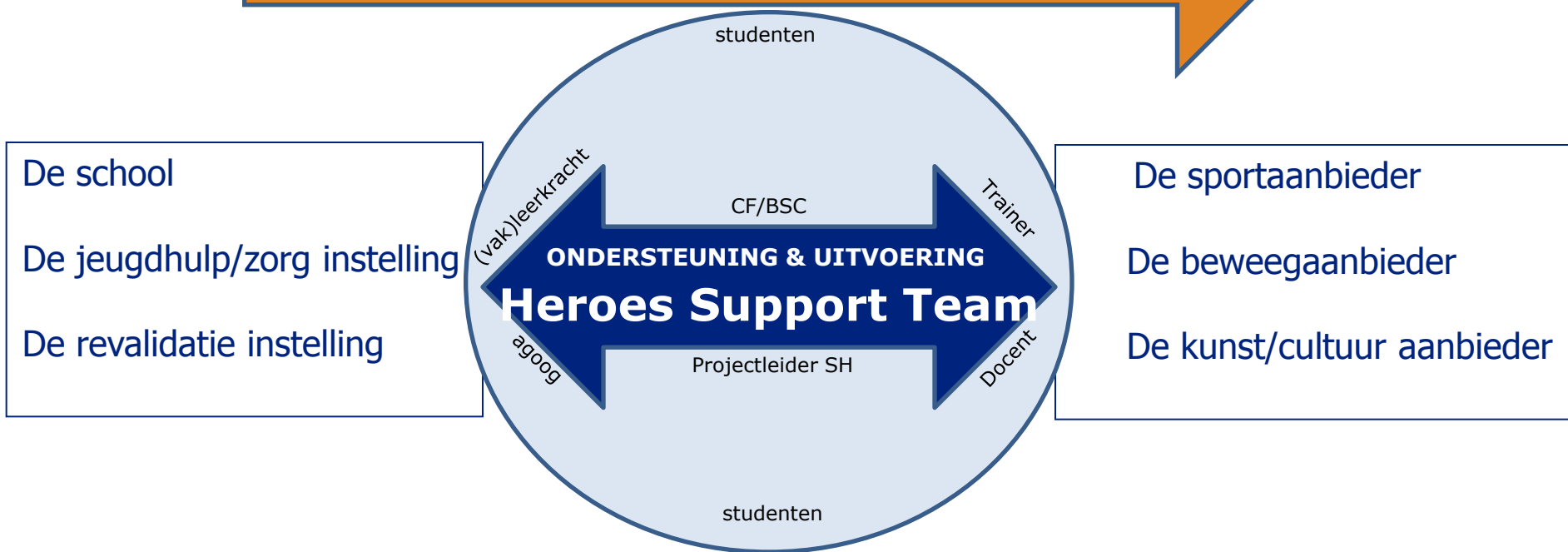
> 19

Doelgroep – Scholen – Aanbieders – Gemeenten - ..... - .....

Ladenkastjes - Lokale coalities

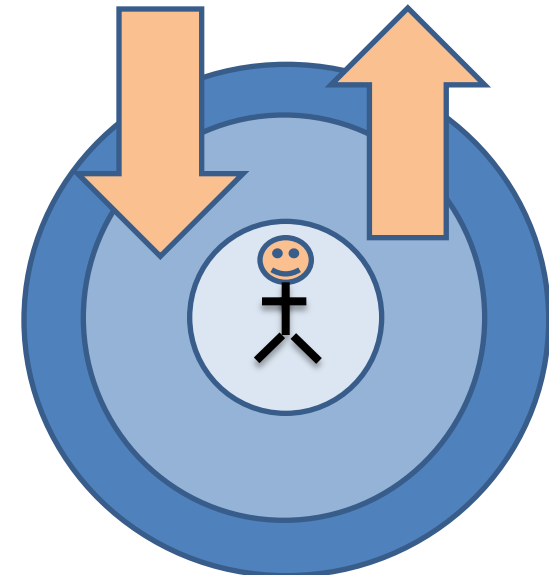
De doelgroep is/wordt (blijvend) actief

Landelijke samenwerkingen

Initiëren en versterken van samenwerkingen om de lokale teams te faciliteren met kennis, inzet van mensen en middelen

- Branche partijen (onderwijs, zorg, revalidatie, sport, cultuur)
- Kennisinstituten
- Universiteiten/HBO/MBO onderwijsinstellingen
- Lokale, provinciale en landelijke overheden
- Fondsen
- Bedrijven

1. Introductie: Special Heroes 2.0 en Special Heroes 1.0

2. Special Heroes 1.0

3. Aanleiding en vragen tot ontwikkelingen

4. Veranderingen in 2.0 met Meer Maat(jes)werk

5. Aanvullingen/vragen ??